

Noe stort er på gang

Taler

Jonas Gahr Støre

Dato

22 september 2015

Sted

Utøya

Omstendigheter

Arbeiderpartiets landsstyre

1 Kjære venner,

Først av alt: Velkommen til Utøya.

5 Det er første gang vi som parti er samlet her på denne måten. Det har vært godt å se fremtidens Utøya ta form, vi så det under leiren i sommer - vi ser det nå når Landsstyret for første gang samles her. Takk AUF for måten dere har utvist lederskap på. Hvordan dere har klart å kombinere utålmodigheten til ungdommen - med det å bruke tid, lytte, ta kritikk på alvor.

10

AUF har imponert med klokskapen sin, men overraskende vil jeg ikke kalle det. De har brukt en sosialdemokratisk metode - som er vel anvendt vi har i alt vi har fått til i løpet av 100 siste år. AUF viser oss rekkevidden av dette, helt ned i det praktiske, - hvordan dere har klart å forankre, skape og bygge et Utøya med plass
15 til både historien og fremtiden. Og med plass til oss - hele Arbeiderpartiet. Nå er vi her - sammen.

Og så, kjære venner -

20 Gratulerer med valget!

La meg begynne med å minne om noe jeg sa forrige gang landsstyret var samlet.

25 Det var i februar, og kvelden før hadde jeg vært på TV og diskutert det kommende kommunevalget i de store byene.

Dagen etter - i min tale til landsstyret - røpet jeg for dere magesfølelsen min i TV-

studioet den kvelden - der jeg sto skulder ved skulder med Harald, Rita og
30 Raymond:

«Jeg kjente at jeg var på vinnerlaget».

Og dere: Den følelsen er blitt sann - Harald, Rita og Raymond vant - sammen
35 med mange, mange flere!

I dag vil jeg legge til noen kloke ord vi hørte på et landsmøte for noen år siden,
da Ole Gunnar Solskjær hadde et innlegg, han oppsummerte suksessen fra
Manchester United-tiden og et visdomsord fra Sir Alex Ferguson; enkeltspillere
40 scorer mål, lag vinner kamper.

Slik opplever vi det i dag. Vi får mange flere ordførere, fylkesordførere, vi
beholder posisjoner, taper noen, og vinner mange nye. Og vinner det gjør vi som
lag. Takk til dette store laget, til dere!

45 Og jeg håper dere tar med dere fra dette landsstyret en varm takk ut til alle de
som har stått på og utgjort laget vårt i denne valgkampen. Hils og be dem hvile,
tenke ut hva som fungerte bra, og hva som kan fungere enda bedre - for det
kommer nye kamper, den første om to år når vi skal samle oss for å gi landet et
50 nytt flertall og en ny regjering!

Over hele landet - i alle kommuner - har partifolk og frivillige lagt ned en
enestående innsats i denne valgkampen.

55 Vi har hatt mer enn 1 million møter med velgerne ansikt til ansikt.

Vi har hatt nesten 10 000 valgkampaktiviteter, i form av stands, husbesøk-
aksjoner og samråd.

60 I sosiale medier har vi vært mer synlig enn noensinne.

Våre mest sentrale filmer har hatt over 500.000 visninger på Facebook og
YouTube.

65 Twitemeldingene våre har hatt over 1 million visninger - og på Snapchat, som
er en viktig kanal for de yngste velgerne, er vi det klart største partiet.

70 Bare de tre siste dagene av valgkampen nådde Facebook-oppdateringene mine over 1,1 millioner mennesker.

Dette er viktig - vi skal lede an i det å ta nye medier i bruk - være i front i «den nye valgkampen».

75 Men aldri, aldri kan dette erstattes av det som er vårt fremste kjennetegn, og som skal fortsette å være det: Fotarbeidet blant velgerne, på gater, torg og på husbesøk, der vi skal fortsette å lytte, snakke, fortelle ; alltid med et smil, og i trygg forvisning om at det vi står for, er verdier med stor oppslutning i det norske folk.

80 Jeg vet at mange snakker med ærefrykt om Arbeiderpartiets valgkampmaskineri. Jeg har alltid stusset over det. For dette er jo ikke noen maskin!

Arbeiderpartiet er mennesker.

85 Mennesker som brenner for noe, som tror på fellesskapet - som skriver leserinnlegg, koker kaffe, pakker materiell - som kommer tidlig og går seint når det er valgkamp.

90 Arbeiderpartiet er lærere som stiller opp etter skoletid. Foreldre som skaffer barnevakt for å gå på husbesøk. Studenter som lager mat, pensjonister som ringer rundt, engasjerte mennesker i alle mulige funksjoner.

95 Og jeg vil starte med å takke hver og en av dem for den innsatsen de har lagt ned i en lang valgkamp.

For engasjementet og gløden dere har vist, når dere har fremført våre tydelige budskap om arbeid til alle.

100 Om skole og eldre foran skatteutt.

Om små forskjeller og store muligheter.

Om alles rett til ren luft og et godt miljø.

105

Takk til alle dere i landsstyret - og la meg gjenta takken til mine gode og hardtarbeidende nestledere Hadia og Trond, til Kjersti og Snorre og alle de andre på partikontoret, til Gerd og alle våre venner i LO - og ikke minst og som
110 alltid; en varm takk til AUF og Mani i spissen for tusener av unge som har holdt viljen oppe med smittende humør og overveldende engasjement over hele landet.

Resultatet fra skolevalgene var det første sikre tegnet på hvor dette bar. Med en
115 slik oppslutning blant våre unge har vi et viktig utgangspunkt for veien videre. Jeg vil gjenta det jeg sa på valgnatten, før vi kjente resultatet; noe stort er på gang!

Vi har ikke for vane å feire våre seiere så hardt i dette partiet. Vi går løs på
120 oppgavene så fort vi kan - slik så mange av dere har gjort, rundt om i landet den siste uka. Men jeg synes vi skal dvele litt ved det vi har oppnådd.

For det første - la oss se på målene sentralstyret satt for dette valget:

- 125 - At flere skulle stemme Ap enn i 2011
- At vi skulle vinne flere ordførere og fylkesordførere
- At vi skulle vinne flere store byer

Vi har levert på alle tre - vi nådde målene våre - vi lyktes og gjorde vårt beste
130 kommune- og fylkestingsvalg på 28 år - Arbeiderpartiet er nå største parti i 18 av 19 fylker.

I tillegg og viktigst; det er noen sentrale tendenser å lese av resultatene.

135 For det første, Arbeiderpartiet er det ledende ungdomspartiet.

Unge velgere er i ferd med å bli en av våre sterkeste grupper, en fremgang på 8,9 prosent. Størst i alle fylker - og Mani, tenk på dette: ikke ubetydelige politikere som Jens Stoltenberg, Trond Giske og Anniken Huitfeldt drev også på med
140 skolevalg som AUF-ledere, men du slo dem alle sammen - skolevalget 2015 er tidenes beste skolevalg for Arbeiderpartiet.

Den andre tendensen er at vi nå er storbypartiet.

Før valget var tre av de fire største kommunene i Norge styrt av Høyre - etter valget vil tre av fire trolig være styrt av Arbeiderpartiet. Det forhandles fortsatt, men vi ligger godt an i Bergen og Oslo i tillegg til at Rita - som vanlig - kommer til å bli gjenvalgt i Trondheim. Og så en rekke av byer, fra Tromsø til Arendal -
150 og i dag kom en vaskeekte nyhet: Ida Pinnerød blir ordfører i Bodø!

Det tredje er at vi gjør det godt på Vestlandet.

Dette er en tydelig tendens, det er viktig og det er på tide, det lød ikke godt i de
155 årene da folk på Vestlandet sa til oss at vi ikke forsto landsdelen. Men vi har jobbet med det, lyttet, reist, brukt tid, dyktige kandidater har stilt til valg, folk som kjenner situasjonen, vet hva som rører seg blant folk, kan kjenne på hva en felles-interesse er og bunner i - på Vestlandet med alle sine forutsetninger, talenter og muligheter.

160 Så er det også verdt å merke seg at vår fremgang i vest kommer mens ledigheten stiger i denne regionen - mange mister jobben, enda flere frykter at de kan bli rammet. Vårt budskap gjennom hele året er at regjeringen handler for seint og setter i verk for svake tiltak - for lite for seint - og det virker som velgerne har
165 lyttet til oss.

Den fjerde tendensen er at vi er i ferd med å bli det dominerende ordførerpartiet.

170 Vi ligger an til å få nær halvparten av landets ordførere, det er flere enn vi har hatt på en generasjon. Og slik det ligger an nå, ser vi også en solid økning i kvinneandelen.

Vi ser med andre ord ut til å lykkes med konstitueringen. Raymonds ordre og
175 Kjerstis appell om å drikke kaffe - få venner, kvitte oss med arrogansen, har blitt fulgt. Vi har lært. Dere har stilt godt forberedt. Det får vi igjen for - velgerne får igjen for det!

Dette skal vi være stolte av - og vi skal ta det med oss.

180

Men selv om dette er en dag for å markere våre seire, ser vi fortsatt at det er ting vi kan og bør forbedre.

185 Vi går frem både i oppslutning og innflytelse ved dette valget - men hovedbildet skjuler en del forskjeller på ulike landsdeler.

I Nord-Norge gjorde Høyre et godt valg i 2011. De fikk mange ordførere.

190 Det har snudd ved dette valget. Vi øker antallet ordførere i alle de tre nordlige fylkene. I Finnmark fylke fikk vi vårt beste resultat i kommunevalget, med 43,6 prosent.

195 Enda er ikke alle forhandlingene ferdig. Slik det nå ser ut, vinner vi ordføreren tilbake i Kirkenes. Vi gjør det i Vardø. Vi gjør det i Alta. Vi vinner Tromsø tilbake, beholder Harstad, vinner Narvik, vinner Rana. Og altså Bodø.

Og så må vi nevne og løfte frem Alf i Hammerfest - valgt for første gang i 1999 - og nå i 2015 med over 70 prosent, som Hammerfest har vokst og strukket seg i
200 Alfs tid - han er gjenvalgt fordi han har levert så godt - og fortsetter med det - og selv om han ikke strengt tatt behøver det, så har han inkludert andre partier i styringen av kommunen.

205 Det er ikke mye igjen av seiersrekken til Høyre fra fire år tilbake.

Nord-Norge er et tradisjonelt kjerneområde for oss, hvor vi nå tar tilbake styringen. I våre andre kjerneområder i Innlandet og Midt-Norge ser vi ikke den samme fremgangen. Nå skal det sies at vi fortsatt har over 40 prosent
210 oppslutning i både Hedmark og Oppland, men vi holder antallet eller mister ordførere både her og i Trøndelag.

215 Vi må vi gå grundig inn og se på valgresultatet i disse områdene. Er årsaken politisk eller organisatorisk? Handler det om vårt resultat, eller at samarbeidspartnere vender oss ryggen?

Mange av våre gode resultater, blant annet på Vestlandet, skyldes blant annet svært godt organisasjonsarbeid over tid.

220 Disse erfaringene må vi sørge for å spre til resten av organisasjonen.

Når vi ser på de kommunene der vi har hatt sterkest tilbakegang er det nesten gjennomgående sånn at det er en spesiell lokal sak som har vært sentral i

valgkampen.

225

En flytting av en legevakt.

Strid om lokalsykehus.

230 Endring av skolestruktur.

235 Dette er alltid krevende saker. Men Arbeiderpartiet er gode til å håndtere de vanskeligste spørsmålene mange steder. Kan vi gjøre noe partimessig for å støtte bedre opp om de kommunepartiene som opplever storm lokalt? Det må vi se nærmere på.

Så har vi fortsatt eksempler på kommuner der vi gjør svært gode valg, men likevel ikke kommer i styringsposisjon.

240 Noen steder skyldes dette at vi har styrt kommunen i svært lang tid. De andre partiene har ventet på den dagen når vi ikke lenger har rent flertall. Og det er få som ønsker å forhandle med oss. Det kan føles urimelig.

245 Men det er da vi må gå grundig igjennom; hva har vi gjort for å utvikle godt samarbeid i den perioden vi har styrt? Har vi sørget for å invitere mulige samarbeidspartnere inn, fordelt politiske seire og posisjoner, bygget tillit og allianser? Noen ganger er svaret ja. Vi har gjort det også når vi har hatt flertallsposisjoner, likevel når vi ikke frem om flertallet går tapt. Da er det lite vi kan gjøre.

250

Hvis vi ikke har gjort det, så må vi tenke annerledes mot neste valg. Arbeiderpartiet skal kjennetegnes som et samarbeidsparti - også der vi er så store at vi i utgangspunktet kan styre alene. Vi blir bedre av å samarbeide med andre - og av å måtte bryne oss på andre.

255

En siste utfordring jeg mener vi må jobbe med frem mot neste kommunevalg er valgdeltakelsen.

Kjære venner,

260

Under 60 prosent valgdeltakelse er ikke bra nok. Det er alvorlig.

265 Kommunepolitikken handler om de tingene som er nærmest oss. At våre eldre blir tatt godt vare på. At ungene lærer det de skal på skolen. At det finnes en barnehageplass når vi trenger den. Alle mener noe om lokalsamfunnet sitt. Hvorfor klarer vi ikke da å engasjere til deltakelse i lokale valg?

270 Dette er alle partier sin utfordring, men som det største partiet som nå sitter med styringsmakt over hele landet må vi ta et særlig ansvar for å invitere velgerne inn i den politiske debatten.

Oppsummert: Vi har mye å feire - men også mye å arbeide med.

275 Det er ulike årsaker til at vi ikke nådde målene våre overalt, vi skal finne ut av det på en åpen og ærlig måte - lære - og komme sterkere tilbake. For dette er særlig viktig i en stund der hovedinntrykket er så bra; vi skal være på vårt beste i å gå etter det som ikke har fungert, fra rutiner, budskap, organisering og gjennomføring. Vi kan og skal bli bedre - sammen - som lag!

280 I store og viktige byer ser vi at Arbeiderpartiet er blitt kalt på for å rydde opp i Tromsø, Ålesund, Bergen, Haugesund. Velgerne har stemt på våre kandidater for at de må ta den økonomiske oppvasken etter Høyre og Fremskrittspartiet. En tøff jobb venter våre folk og våre samarbeidspartnere som utgjør nye flertall.

285 Mange steder må vi redusere underskudd og kutte gjeld, det er begrenset rom for satsinger som koster, det vil bli stilt store krav til å prioritere riktig.

Og dette er mitt viktigste budskap her i dag:

290 Ja, vi skal være fornøyde med den jobben vi har gjort, og det resultatet denne jobbingen har gitt oss. Men det er nå jobben begynner!

Velgerne - innbyggerne har gitt oss et formidabelt ansvar med dette resultatet. Det ansvaret skal vi ta, og vi skal ta det med alle de forpliktelser det innebærer.

295 Først og fremst skal vi fra første dag starte arbeidet med å innfri det vi lovet. Det vil vi bli målt på, og det er en test vi skal og vil bestå - vi vil bli målt - både i 2017 og 2019.

300 Det første er skole.

I denne valgkampen har vi gitt konkrete løfter om at i de kommunene der vi styrer, der skal alle barn som ikke har lært det de skal av lesing, skriving og regning når de går ut av andre trinn, få særlig oppfølging med en gang.

Vi har sagt at vi vil jobbe for flere lærere der det er mulig.

Og vi har sagt at vi skal sørge for at lærerne får brukt tiden på elevene, ved å redusere det byråkratiet - de tidstyvene - som skoleeier påfører.

Alt dette må vi følge opp i kommunene - og vi skal følge det opp fra partiet sentralt.

Partikontoret vil om kort tid sette ned en egen ressursgruppe til å følge opp de kommunene der vi har innflytelse, være til støtte for dem - og sikre at vi leverer på dette området.

Det andre er eldreomsorg.

Vi har sagt vi skal prioritere fornyelse, kapasitet og kvalitet i eldreomsorgen. Det handler om kapasiteten i både hjemmetjenesten på sykehjemmene, sikre flere ansatte - og en vilje til å ta i bruk ny teknologi.

Ved valget om fire år står vi på terskelen til en stor demografisk endring i Norge. Vi skal planlegge for at vi kan møte denne enorme utfordringen ved tidlig innsats - arbeidet begynner nå.

Mye av dette vil handle om hvordan vi følger opp i den nasjonale politikken, gjennom budsjettarbeidet og løsningene vi skaper på Stortinget, ved å sikre kommunene ressursene og armslaget de trenger.

Men den virkelige nøkkelen ligger i kommunenes hender. Mange av våre kandidater har gått til valg på konkrete løfter.

På Skedsmo har Jacken vist hvordan det gjøres - han har gitt konkrete løfter, og han har holdt det han har lovt: 100 nye ansatte + 100 nye omsorgsplasser. Jeg har med egne øyne fått se aktivitetssenteret de har bygd - som viser vei for fremtidens eldreomsorg.

I Porsgrunn har Robin lovet å bygge et ekstra sykehjem; i Haugesund har Arne-Christian gått til valg på fleksible sykehjemsplasser, 24-timers tilsyn og økt grunnbemanning i omsorgstjenestene.

345

Og så har vi ikke minst Rita i Trondheim, som med sin vilje til å velge åpenhet om manglene og utfordringene fikk troverdighet - og som nå skal ta de nye nødvendige grepene.

350 Klima og miljø er det tredje området vi vil bli målt på.

Arbeiderpartiet er et parti for bedre miljø, renere luft, mindre kork, mindre stress.

355 Vi har vært klare på at vi vil jobbe for grønne, klimasmarte storbyer der kollektivtrafikk, gående og syklistar skal prioriteres.

Jeg tror ikke alle velgerne - selv ikke våre egne - har fått med seg hvor ambisiøs og solid miljøpolitikk vi har gått til valg på. Men de skal få det med seg når vi setter planene ut i live - alene, og sammen med andre som er opptatt av å skape et bedre miljø - og et bedre bymiljø.

360

Og dere, det trengs! Både fordi vi skal få utslippene ned, og fordi vi trenger bedre luft for innbyggerne i de største byene.

365

Ifølge en rapport utført for Oslo kommune, kunne seks av ti blant de som sjelden eller aldri sykler tenke seg å gjøre det oftere. Og bare tre prosent sier at Oslo er en svært bra by å sykle i, mens i København mener hele 95 prosent det samme.

370

Det er blitt lovet et sammenhengende sykkelveinett for å bøte på dette i 2008, i 2010, og i 2012. Nå er det 2015 - men nå blir det også nytt byråd i Oslo!

Så kommer arbeid.

375

Kommunen spiller en avgjørende rolle i å bygge norsk arbeidsliv nedenfra, både som arbeidsgiver og som innkjøper.

380 Nå har vi muligheten til å gjøre en forskjell - vise folk at politikk nytter, at politikk kan hamle opp med krefter som kan fremstå som uregjerlige. Som i byggebransjen, der sosial dumping og regelrett kriminalitet truer de seriøse bedriftene.

385 Vi har nå fått et klart tillitsvotum om å gjøre noe med slike ting. Ansette flere lærlinger i kommunen, og stille krav om å bruke lærlinger i prosjekter. Vi kan stille krav om å kutte ut de lange kontraktkjedene, og vi kan velge kunnskap, fagkompetanse og produktivitet først.

390 Alt dette kan kommuner og fylker gjøre noe med, slik de har gjort det i Skien og Telemark.

Og så er kommunen en viktig arbeidsgiver. Vi har sagt vi skal arbeide for at hele, faste stillinger skal være hovedregelen - og vi skal sikre bemanning som minsker behovet for innleie.

Det regjeringen har gjort med arbeidsmiljøloven, å gi en generell adgang til midlertidige ansettelser - det kan vi i kommunene si nei takk til.

400 Det gjør vi fordi vi ikke nøyer oss med å skulle sikre arbeid til alle, men skal sikre godt arbeid til alle. Et organisert arbeidsliv, der det lønner seg å satse på kompetanse - hvor vi kan møte omstillinger som en mulighet, ikke en trussel.

Og til slutt dette: Økonomi.

405

Det er på dette - vår evne til ansvarlig økonomisk styring - alt det andre vi vil oppnå står og faller. Arbeiderpartiet er ansvarlighet. Og dere, ansvarlighet er ikke kjedelig.

410 Det som er kjedelig er å sette økonomien over styr, oppleve at handlingsrommet svinner og folk må ta regningen i form av dårligere tilbud, handlingslammelse og kutt.

Nei, det er ikke kjedelig å holde orden i økonomien, det er veien til muligheter.

415

Å planlegge for store oppgaver.

Å prioritere.

420

Det er politikkens vesen. Og ansvarligheten er vårt adelsmerke.

Det er vår evne til å prioritere - til å si nei til noe også når det smerter - som gjør det mulig for oss å si ja til mer på skole, mer på eldre.

425

Og husk: vi er rollemodeller i våre lokalsamfunn. Kommunen må gå foran, være et eksempel for andre - vise disiplin - ikke bruke penger vi ikke har - ikke bruke mer enn vi må.

430

Det er jeg overbevist om at vi klarer. Og det vil stå i sterk kontrast til en regjering som nå øker utgiftene, samtidig som den reduserer inntektene.

Flere steder ser vi viktigheten av ansvarlighet og orden, også lokalt:

435

Velgerne vendte seg fra Høyre til oss for at vi skal rydde opp. Det gjør de fordi de har tillit til oss - og det er en tillit vi skal gjøre oss fortjent til.

Vi skal møte forventningene med ydmykhet.

440

Vi skal fortsette å være åpne, inkluderende og hardtarbeidende.

For mer fellesskap - og mindre forskjeller - på en grunnmur av ansvarlig økonomisk styring.

445

Vi har et godt valg bak oss, og store oppgaver foran oss. Vi styrer både i store byer og i små lokalsamfunn - som et av få partier kombinerer vi de to - og vi styrer i mange av fylkene.

450

Nå har vi hatt ett møte med velgerne. Det er litt mer enn 700 dager til neste møte.

På vei dit vil det være mange meningsmålinger, gode som dårlige. Men som vi vet: Det er bare valgresultatet som teller.

455

Ved dette valget forsvant 2013-flertallet. I 2013 hadde Høyre og Fremskrittspartiet samlet rundt 43 prosent. Ved dette valget hadde de under 33

prosent. Norsk politikk er forandret. Flertallet som ga Norge en Høyre/Frp-regjering er borte - et nytt flertall avtegner seg, skal ta form og få en retning.

460

Men det er stortingsflertallet som gjelder denne perioden, og samarbeidsavtalen mellom de fire - Høyre, Fremskrittspartiet, KrF og Venstre består. Det legger vi til grunn for vårt politiske arbeid.

465

Vi skal også de neste to årene være en kritisk, ansvarlig og konstruktiv opposisjon. Vi skal stemme for det vi er for, og legge frem våre alternativer når regjeringen fremmer forslag som vi er uenige i.

Samtidig skal vi tenke slik:

470

Om et flertall forsvant ved dette valget er det vår oppgave å forme et nytt, ikke alene, men sammen med andre. Å gi det retning og innhold, sammen med andre partier og alle de folkelige kreftene som vil ha en annen kurs for landet vårt.

475

Da må vi ha de nødvendige mandatene - og så må vi ha politikken. På kjerneområder skole og kunnskap - og helse og eldre. Vi skal levere, utvikle både gjenkjennelig og nyskapende politikk, svare på utfordringene folk har i sine daglige liv.

480

Tre områder har en særlig aktualitet - det gjelder: Klima. Arbeid. Integrering.

Ta klima: Senere i år skal Norge og resten av verden til Paris. I Stortinget er vi enige om å samle oss om å forplikte Norge til 40 prosent kutt innen 2030 sammen med EU. Det er en formidabel oppgave.

485

Det er mindre enn 15 år til. Ved neste lokalvalg vil det bare være et knapt tiår igjen å handle på - vi må gjøre en jobb nå. Og dette kommer ikke til å skje av seg selv.

490

LO og NHO la frem sine felles forslag til en felles dugnad i går, det kom også frem i Arbeiderpartiets industrikonferanse samme dag. Vi trenger konkrete planer, mål og virkemidler, for at alle sektorer skal kutte. I måten vi bygger på, måten vi transporterer på - i alle sektorer. Vi ber regjeringen trekke hele Stortinget med så både mål og gjennomføring blir bredt forankret.

495

Så der det arbeid: Nær 120.000 ledige - det høyeste antall på 20 år, og tallet øker. Det må oppta oss og kreve konkrete tiltak.

500 I sommer valgte regjeringen å gi en generell adgang til midlertidige ansettelser. Et usikkert arbeidsmarked ble med det mer usikkert. Samtidig som det er blitt lettere å miste jobben, er det blitt vanskeligere å få en.

Vi vet at uten fast jobb står man svakere.

505

Samtidig møter regjeringen økt arbeidsløshet med for lite og for seint. For de fleste er den naturlige reaksjonen denne: Å holde fast på jobben man har.

510 Begge deler gjør at maktbalansen i arbeidslivet forskyves. De ansatte må stå mer på pinne.

Mange våger ikke si fra. Dermed blir det mer uanstendighet og sosial dumping: Sier man fra blir man lett gående arbeidsløs eller i løsarbeid. Dette rammer alle aldersgrupper, men særlig ungdom. Og det undergraver den ryddigheten vi med
515 store kraftanstrengelser har skapt i norsk arbeidsliv - en grunnpilar i den norske modellen.

Svekket arbeidsmiljølov - for svak innsats mot ledigheten - en veldig dårlig kombinasjon.

520

Vårt svar er et annet. Vi trenger en politikk som sikrer arbeid til alle. En politikk for økt sysselsetting, målrettede tiltak for at bedriftene både kan beholde og øke sin kompetanse - politikk som sørger for at vi får brukt alle våre skapende krefter, og at alle har trygghet for arbeid og inntekt.

525

Det tredje området hvor det er avgjørende at vi forener krefter, er integrering.

Det handler om tilsynelatende enkle ting. Å få venner. Knytte bånd. Lære språk og kultur. Det krever noe av oss alle, for vi vet at det ikke alltid er enkelt å få
530 venner i Norge.

Det alvorlige bakteppet er den flyktningstrømmen vi nå ser - skapt av krig og oppløsning av land like ved Europas grenser. Utviklingen vil bare snu om og når krigen opphører. Vi vet lite om og når det vil skje.

Det vi vet er at mange flere mennesker vil komme til Norge. Dette er mennesker som har vært gjennom en farefull reise, de har flyktet fra krig, forfølgelse og frykt.

540

For de som skal bli i Norge er en farefull reise over.

Men så begynner en ny reise - på vei inn i det norske samfunnet - de skal skaffe seg bolig, lære språk, finne arbeid. Barn skal begynne i barnehage og på skole, lokalsamfunnene skal få dem med i idrett og frivillighet.

545

Som vi jobbet så grundig med på Landsmøtet i 2011 - vår bunnplanke i Norge handler om at vi alle samles om noen grunnverdier, opparbeidet gjennom generasjoner; demokrati, rettsstat, universelle menneskerettigheter, likestilling og likeverd - plikter og rettigheter. Dette har vi felles. Kan ikke velges bort.

550

Men ovenpå denne grunnmuren vil vi se, og ønsker vi, mangfold.

Vi har en formidabel integreringsoppgave foran oss.

555

Som med alle store samfunnsoppgaver handler dette også om organisasjon: Hvordan kan vi styrke den folkelige dugnadsviljen vi har sett de siste ukene?

Vi fra Arbeiderpartiet skal ta på oss å gi svar.

560

Sammen skal vi utvikle en dreiebok for hvordan vi skal drive god integrering i kommunene.

Vi skal aktivt invitere medlemmer og velgere - aktivt inviteres til å bli partnere, følgesvenner, tilretteleggere for de som skal finne sin plass.

565

Vi skal hente frem det beste i vår bevegelse - evnen til å vise solidaritet med mennesker på flukt ; evnen til å slippe andre inn i vår fellesskap - i nabolag, i barnehage og bursdagsselskaper, i idrett, kultur og på jobb.

570

Kjære venner

I dag skal vi evaluere og oppsummere.

575

Vi skal finne ut hva som gikk bra ved dette valget og hva vi ikke fikk til. For å lære og for å bli bedre.

Men så skal vi videre. I morgen retter vi blikket mot stortingsvalget i 2017.

580

På dette Landsstyremøtet går startsskuddet for vårt programarbeid - for å forme innhold og gi retning til et nytt flertall - for mer fellesskap, verdiskaping, arbeid, klima, internasjonal solidaritet.

585

Det blir spennende, engasjerende og hardt arbeid - for alle - politisk og organisatorisk.

Heldigvis er vi godt i gang.

590

Vi er i gang med å utvikle fremtidens politikk og fornye våre løsninger.

Vi er et kampanjeparti, også mellom valgkampene.

Vi er klare for 2017 - startsskuddet går i dag.

595

Velkommen til hardt arbeid, kjære venner, og husk - noe stort er på gang!

Takk for oppmerksomheten.

600

Kilde

www.arbeiderpartiet.no

Emner

Arbeiderpartiet, Landsstyremøte, Partipolitikk

605

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/noe-stort-er-pa-gang>

610